

Notat om: Vigtige hiområder for isbjørne (*Ursus maritimus*), vedrørende operationer relateret til mineralaktiviteter.

minerals@natur.gl
Nuuk, december 28, 2022

Områder for isbjørnehi

Bidragydere

Kristin Laidre, Afdeling for Fugle og Pattedyr

Fernando Ugarte, Afdeling for Fugle og Pattedyr

Ida Bomholt Dyrholm Jacobsen, Afdeling for Miljø- og Råstoffer

Karl Brix Zinglensen, Afdeling for Miljø- og Råstoffer

Baggrund

Dokumentet *Regler for feltarbejde og rapportering vedrørende mineralske råstoffer (excl. kulbrinter) i Grønland* ("Feltreglerne") (Anon., 2000) indeholder særlige bestemmelser for feltarbejde i forbindelse med mineralaktiviteter. Bestemmelserne anvendes for aktiviteter inden for områder og perioder af særlig betydning for dyrelivet.

Områderne og bestemmelserne i feltreglerne er defineret ud fra den aktuelle, eksisterende biologiske viden. Naalakkersuisut har anmodet om, at en revision af områdereglernes kapitel 2 og 3, herunder rapport og digitalt kort, skal være tilgængelig i NatureMap på www.eamra.gl (naturemap.eamra.gl). NatureMap er en online kortlægningsportal for miljø og natur i Grønland. Oplysninger fra NatureMap kan ses i NunaGIS og GovMin (LicenceMap) som direkte datalinktjeneste.

Denne orientering er en opdatering til teksten i kapitel 2 afsnit 2.03.07 *Områder med ynglehi for isbjørne*.

Ad. 1: Generel beskrivelse og følsomhed

Den grønlandske bestand af isbjørne (*Ursus maritimus*) er på den nationale rødliste vurderet som 'sårbar' (VU) (Boertmann & Bay, 2018). Det er ikke tilladt at forstyrre, herunder udgrave, hi for isbjørn i henhold til Naalakkersuisuts bekendtgørelse nr. 3 af 14. september 2018 om fangst og beskyttelse af isbjørne (Anon., 2018) §3.

Det anbefales at ændre titlen fra 'Områder med ynglehi for isbjørne' til 'Isbjørne hiområder'. Dette er for at afspejle, at afsnittet har til formål at beskytte hi, hun, gravide hunner eller hunner med unger i den specifikke periode. Yngleperioden er fra marts til juni, dog ikke alene begrænset til bestemte områder eller forbundet med hidannelse (Born et al. 1997, Wiig 2003, Laidre et al. 2015, Escajeda et al. 2018, Laidre et al. 2018, Laidre og Stirling 2020).

Ad. 2: Vigtige perioder

Det tilrådes ikke at tillade forstyrrelse, herunder udgravning, af isbjørne efter bekendtgørelsen for isbjørn. Observation af isbjørnehi er mere sandsynlige i de generelle områder af betydning (Ad. 3), og operatører bør være opmærksomme inden for de vigtige områder i de følsomme perioder og følge vilkårene i Feltreglerne (november 2000) kapitel 2.02.

I feltreglerne (november 2000) er følgende periode angivet som følsom:

1. I perioden 1. oktober – 31. marts.

Perioden dækker stadig hiperioden i henhold til den tilgængelige biologiske viden (Born et al. 1997, Wiig 2003, Laidre et al. 2015, Escajeda et al. 2018, Laidre et al. 2018, Laidre og Stirling 2020).

Ad. 3: Vigtige områder

Reviderede isbjørnehiområder er vist i Figur 1. Tidligere områder er vist i Figur 2 til sammenligning. Ændringerne er baseret på tilgængelig viden om isbjørnekernefordelingsområder i Grønlands kystområder og isbjørnehunnernes adfærd under hidannelse og valg af typiske placeringer samt telemetridata fra feltarbejds-kampagner.

I oktober finder den drægtige hun et passende sted at grave en hule i sneen. Hulen er ofte placeret på land på en stejl skråning (undersøgelser i 2000'erne registrerede skråninger mellem 5 og 35°). Skråningerne vender primært mod syd i højdeområdet 0 til 1400 m, 4 til 15 km væk fra kysten. Dette er for at beskytte unger mod angribende hanner om foråret, mens hunnen jager sæler på havisen. Valg af hi kan også afhænge af snefaner og sneens tilgængelighed. Hier kan også placeres på havis – herunder ved isbjerge, der er frosset ind i havisen – og som sådan afhænger det aktuelle valg af hiområde af ændringer i havisdækket i perioden (Escajeda, E. et al., 2018, Laidre, K. et al., 2015).

Områderne er skitseret ud fra de centrale udbredelsesområder i kystområderne. De kortlagte områder er generelle, og der er ikke foretaget en detaljeret undersøgelse af topografi og habitatkarakteristika. Det anbefales at foretage sådanne analyser i tilfælde af omfattende mineralresourceaktiviteter i den følsomme periode.

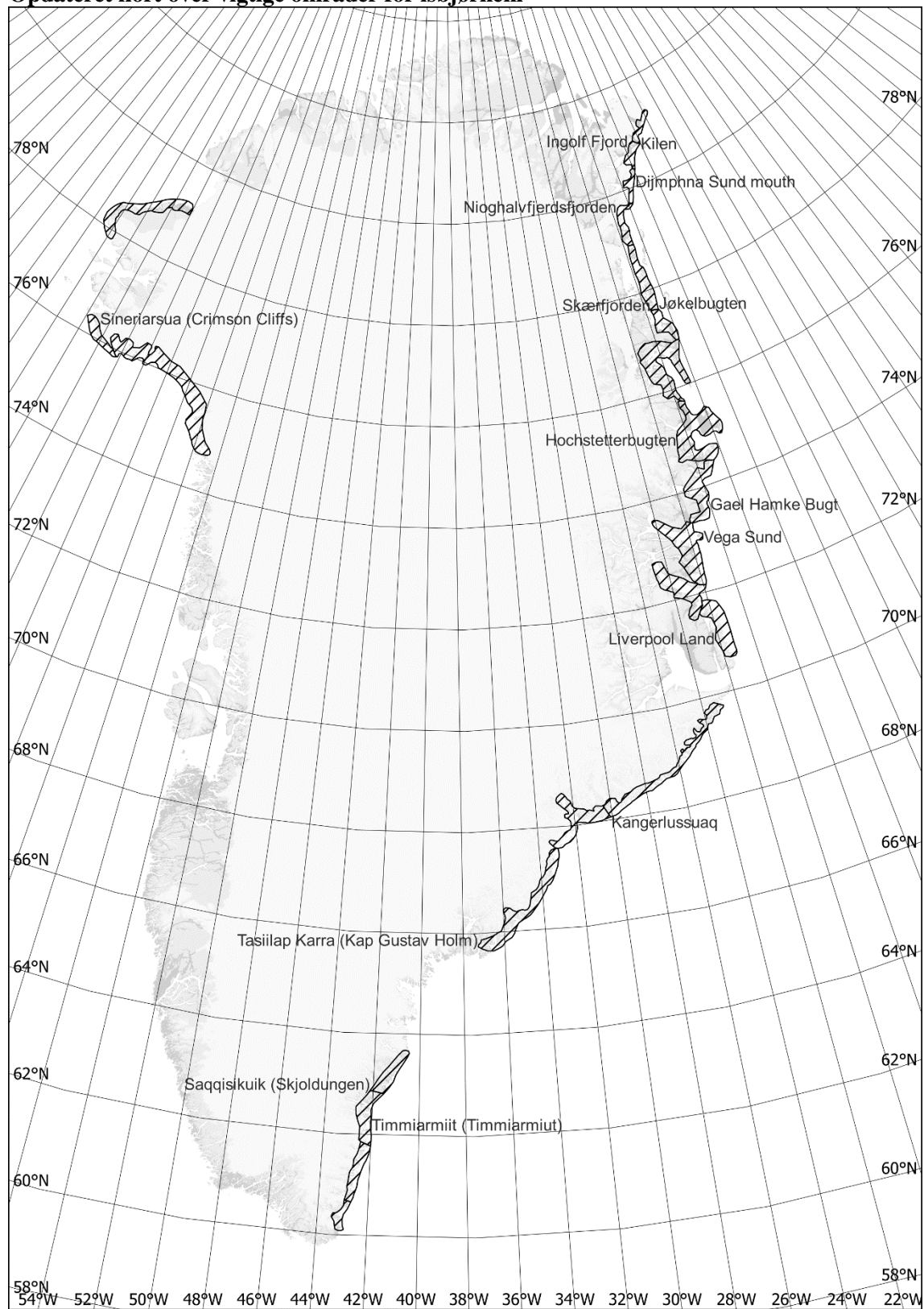
For området Ikeq (Køge Bugt) og nabofjordene mellem Tasiilaq og Ittilivartiip Kangertivala Kiammut Kangia (Kap Møsting) er der ingen nyere satellitlemetridata, der viser tilstedeværelse af hiaktivitet. Området er et kystnært forargerings- og kerneområde for isbjørn og er forbundet med registrerede hiområder nord og syd for med lignende topografiske karakteristika. Området betragtes som et sandsynligvis vigtigt hiområde, men er ikke dokumenteret og derfor ikke inkluderet i kortet.

Det tilrådes at ændre reglerne i afsnittet i feltreglerne til følgende:

2.03.07 Isbjørnehiområder. I perioden 1. oktober – 31. marts gælder følgende regler, medmindre de er godkendt af Miljøstyrelsen for Råstoffer:

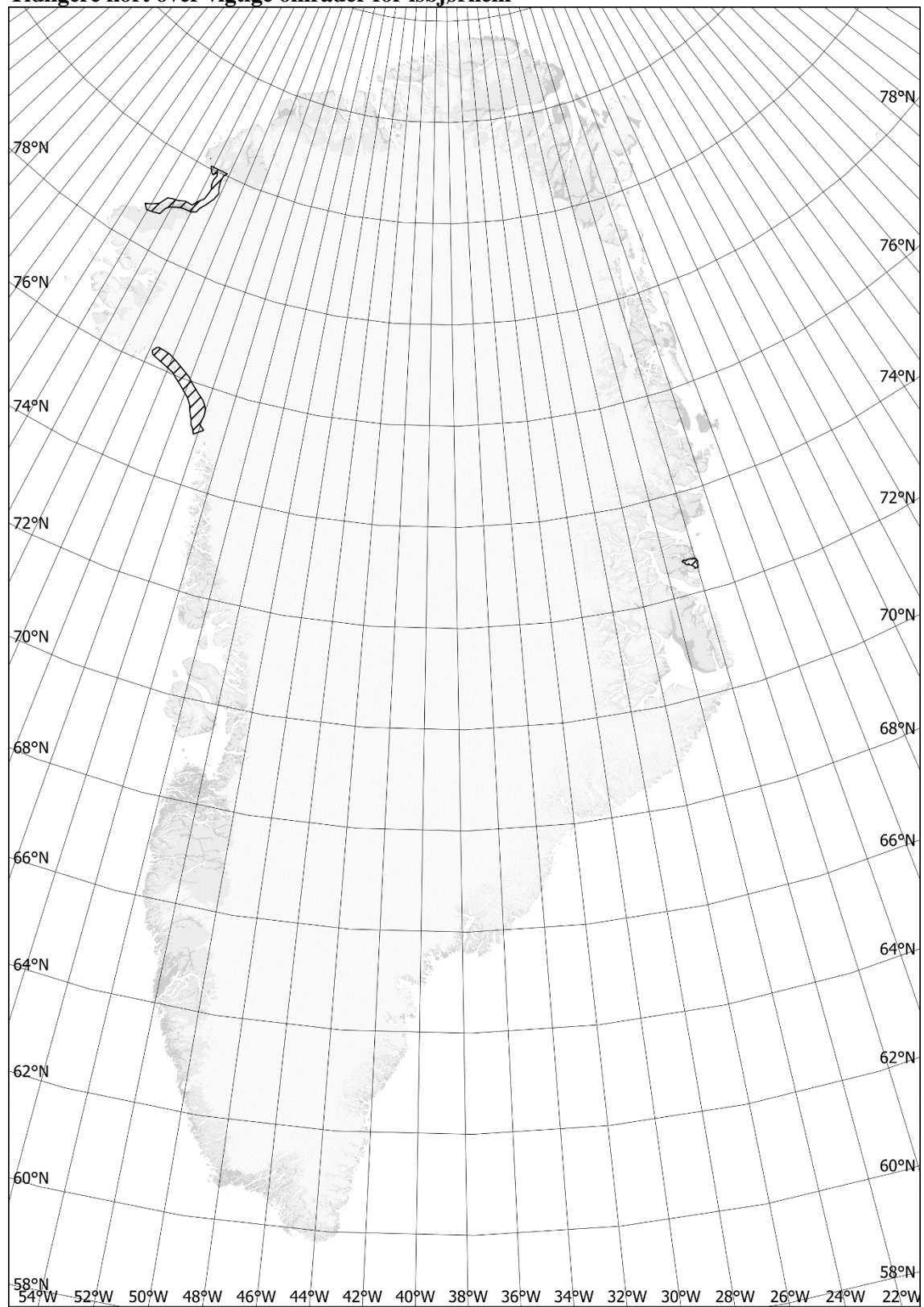
- a. Det er ikke tilladt at forårsage forstyrrelse, herunder affyring af skydevåben eller sejlads med båd ved hastigheder over 8 knob.*
- b. Det er ikke tilladt at flyve med fastvinget fly eller helikopter inden for en vertikal afstand af 500 meter.*
- c. Det er ikke tilladt at flyve droner inden for en vertikal eller horisontal afstand på 100 meter.*
- d. Færdsel på land er ikke tilladt, når der observeres isbjørn.*

Opdateret kort over vigtige områder for isbjørnehi

Figur 1: Opdaterede områder med isbjørnehi. November 2021.

Tidligere kort over vigtige områder for isbjørnehi

Figur 2: Tidligere regioner med vigtige områder for isbjørnehi i feltreglerne. November 2000.

Referencer

- Anon., (2018). Selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 14. september 2018 om fangst og beskyttelse af isbjørne
- Boertmann, D., & Bay, C. (2018). *Grønlands Rødliste 2018 – Fortegnelse over grønlandske dyr og planters trusselstatus*. <https://natur.gl/raadgivning/roedliste/>
- Born EW, Wiig Ø, Thomassen J. (1997). *Seasonal and annual movements of radio-collared polar bears (Ursus maritimus) in Northeast Greenland*. J of Marine Systems 10: 67–77
- Laidre, K. L. and I. Stirling. (2020). *Grounded icebergs as maternity denning habitat for polar bears (Ursus maritimus) in North and Northeast Greenland*. Polar Biology 43(7), 937-943, 10.1007/s00300-020-02695-2
- Laidre, K. L., A. Northey, and F. Ugarte. (2018). *Traditional knowledge about polar bears (Ursus maritimus) in East Greenland: Changes in the catch and climate over two decades*. Frontiers in Marine Science 5:135 <https://doi.org/10.3389/fmars.2018.00135>
- Escajeda, E., K. L. Laidre, E. W. Born, Ø. Wiig, S. Atkinson, M. Dyck, S. H. Ferguson, N. J. Lunn. (2018). *Identifying shifts in maternity den phenology and habitat characteristics of polar bears (Ursus maritimus) in Baffin Bay and Kane Basin*. Polar Biology 41(1): 87-100. doi:10.1007/s00300-017-2172-6
- Laidre, K. L., E. W. Born, P. Heagerty, Ø. Wiig, R. Dietz, H. Stern, J. Aars, M. Andersen. 2015. *Shifts in habitat use by female polar bears (Ursus maritimus) in East Greenland*. Polar Biology 38: 879-893. doi: 10.1007/s00300-015-1648-5
- Wiig Ø, Born EW, Toudal Pedersen L. 2003. *Movement of female polar bears (Ursus maritimus) in the East Greenland pack ice*. Polar Biology 26: 509-516